

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2597

Vragen van het lid **Kathmann** (GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de rol van Microsoft bij Amerikaanse sancties richting het Internationaal Strafhof* (ingezonden 21 mei 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Marum** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 1 juli 2025)

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht: «Rol Microsoft bij Amerikaanse sancties ICC «ernstige wake-up call»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Vindt u het acceptabel dat de marktmacht van Amerikaanse techbedrijven door de regering-Trump wordt ingezet als drukmiddel jegens onafhankelijke instituten als het Internationaal Strafhof?

Antwoord 2

Het kabinet keurt de tegen de ambtsdragers van het Internationaal Strafhof (ISH) opgelegde sancties af. Het werk van het ISH is essentieel in de strijd tegen straffeloosheid en het Hof dient zijn mandaat zonder belemmeringen uit te kunnen voeren. De sancties hebben impact op het onafhankelijk functioneren van het Hof. Tegelijkertijd erkent het kabinet de rechtsmacht die de VS heeft over Amerikaanse bedrijven. Het kabinet is op meerdere niveaus in gesprek met de VS gebleven om de reikwijdte en de effecten van de sancties zo veel mogelijk te beperken. Zo heeft de Minister van Buitenlandse Zaken de Nederlandse zorgen over de sancties recent nog nadrukkelijk onder de aandacht gebracht bij de Amerikaanse *Secretary of State* Rubio. Naar aanleiding van de recente uitbreiding van de sanctielijst van de VS met vier rechters van het Hof is de Amerikaanse tijdelijk zaakgelastigde uitgenodigd op het Ministerie van Buitenlandse Zaken om een toelichting te geven op de sancties. Dit gesprek heeft inmiddels plaatsgevonden, waarbij is aangegeven

¹ iBestuur d.d. 19 mei 2025

dat Nederland de sancties tegen ambtsdragers van het ISH afkeurt en pal achter het Hof staat. Ook blijft Nederland zowel in EU-verband, als in een veelvoud van bilaterale contacten, andere verdragspartijen oproepen om eveneens een actieve rol te spelen bij het mitigeren van de sancties. Alle 125 verdragspartijen hebben namelijk een rol te spelen om het Hof zo onbelemmerd mogelijk te laten functioneren.

Vraag 3

Bent u van mening dat Microsoft zich dient te verzetten tegen dergelijke verzoeken van de regering-Trump?

Antwoord 3

Het is aan Amerikaanse bedrijven zelf om te wegen hoe ze met de sanctiewetgeving in hun eigen land omgaan.

Vraag 4

Bent u in gesprek met Microsoft over de invloed van de regering-Trump op de handelingsvrijheid van het bedrijf om eisen van de Amerikaanse president af te slaan? Zo niet, bent u bereid dit alsnog te doen?

Antwoord 4

Het kabinet staat in contact met het (Nederlandse) bedrijfsleven over de kwestie van Amerikaanse sancties tegen het ISH, onder meer om zogenaamde *overcompliance* te voorkomen (verder gaan dan de sancties vergen). Wegens de vertrouwelijkheid kan er niet in detail worden getreden over de inhoud van deze gesprekken.

Vraag 5

Is Microsoft voornemens om de sancties te bestrijden, zoals wordt gesuggereerd in het recente BNR-interview van de vicevoorzitter van het bedrijf en in de beloftes die onder andere aan de Nederlandse overheid zijn gedaan?^{2 3}

Antwoord 5

Het kabinet kan geen uitspraken doen over hoe Amerikaanse bedrijven omgaan met de sanctiewetgeving in hun eigen land.

Vraag 6

Gaat u Microsoft aan de gedane beloftes houden? Welke conclusies trekt u als Microsoft niet handelt in lijn met de gedane beloftes om zich te verweren tegen dergelijke verzoeken van de regering-Trump?

Antwoord 6

Zie de antwoorden op vraag 4 en 5.

Vraag 7

Komt door deze sancties ook de onafhankelijkheid en neutraliteit van andere sectoren die afhankelijk zijn van Amerikaanse techdiensten in gevaar, waaronder vitale infrastructuur en alle overheidslagen?

Antwoord 7

Nee, door deze sancties komt de onafhankelijkheid en neutraliteit van de vitale en de digitale infrastructuur niet in gevaar. Dit geldt ook voor de overheidslagen.

Vraag 8

Is hier sprake van het misbruiken van de marktdominantie in het digitale domein om druk uit te oefenen op de onafhankelijke rechtspraak? Wat doet u om de marktdominantie op te breken?

² «Microsoft-topman Brad Smith: «EU en VS moeten snel tot data-akkoord komen»» (BNR Nieuwsradio d.d. 7 mei 2025)

³ «Microsoft announces new European digital commitments» (Microsoft.com d.d. 30 april 2025)

Antwoord 8

Zoals aangegeven in de kabinetsreactie op de initiatiefnota «Wolken aan de Horizon» vindt het kabinet het sterk geconcentreerde marktaanbod op zichzelf problematisch voor onze concurrentiepositie en onze digitale open strategische autonomie. De beleidsinzet op de markt voor clouddiensten delen we als kabinet in langs de drie pijlers uit de Agenda DOSA (Digitale Open Strategische Autonomie), welke op nationaal en Europees gebied worden ingezet:⁴ *Protect*: met wet- en regelgeving gebruikers beschermen en marktpartijen een eerlijk speelveld bieden;⁵ *Promote*: innovatie en de toetreding van nieuwe cloudaanbieders stimuleren. Door samen te werken en te clusteren met overheidspartijen in binnen- en buitenland is het ook mogelijk om schaal te creëren en hiermee Europese aanbieders te stimuleren;⁶ *Partnership*: samenwerking en contact met marktpartijen en overheden, zowel decentraal als Europees, voor het uitwisselen van expertise en *best practices*. Zie voor de nadere invulling van deze drie pijlers de kabinetsreactie op de initiatiefnota «Wolken aan de horizon».

Vraag 9

Is het mogelijk dat Nederlandse burgers ook toegang tot hun Microsoft-account en bankrekening wordt ontnomen door sancties van de regering-Trump? Wat doet u om dit te voorkomen?

Antwoord 9

Amerikaanse bedrijven vallen onder de rechtsmacht van de Verenigde Staten en Amerikaanse bedrijven moeten zich aan de sanctiemaatregelen van de Amerikaanse overheid houden.

Het is ook mogelijk dat Nederlandse financiële instellingen verplicht zijn volgens Amerikaanse wetgeving om deze maatregelen te implementeren, bijvoorbeeld in het geval van transacties in dollars. Daarnaast kunnen Amerikaanse sancties financiële instellingen in Nederland en andere landen onder druk zetten om hun dienstverlening aan door de VS gesanctioneerde personen te beëindigen of te beperken.

Het kabinet is doorlopend met de VS in gesprek om dergelijke vergaande maatregelen te voorkomen.

Vraag 10

Hoe is het technisch mogelijk dat een bedrijf als Microsoft op last van de Amerikaanse president toegang tot digitale diensten kan ontfen? Welke grondslag heeft de Amerikaanse regering om hiertoe te kunnen besluiten en had Microsoft dit kunnen weigeren?

Antwoord 10

Zie ook het antwoord op vraag 9. Als de VS sanctiemaatregelen uitvaardigt tegen een persoon of entiteit, dan moeten Amerikaanse bedrijven zich daaraan houden.

Vraag 11

Kunt u deze vragen afzonderlijk van elkaar en gezien de urgentie binnen 14 dagen beantwoorden?

Antwoord 11

De vragen zijn zo spoedig mogelijk beantwoord.

⁴ iBestuur d.d. 19 mei 2025

⁵ «Microsoft-topman Brad Smith: «EU en VS moeten snel tot data-akkoord komen» (BNR Nieuwsradio d.d. 7 mei 2025)

⁶ «Microsoft announces new European digital commitments» (Microsoft.com d.d. 30 april 2025)